

Bemærkninger til forslaget

Der er de senere år sket en eksplosion i antallet af meningsmålinger og exit polls. I forbindelse med folketingsvalget i 1998 blev der gennemført 18 meningsmålinger, mens der ved valget til folketinget i 2005 blev gennemført 61 meningsmålinger, altså over en tredobling på bare 7 år.

Denne udvikling giver stof til eftertanke. Efter forslagsstillernes opfattelse handler demokratiet og valg-handlingen om at give borgerne mulighed for at vælge mellem forskellige samfundsopfattelser og politiske holdninger.

Fleere forskere har påpeget, at konsekvensen af den øgede brug af meningsmålinger og exit polls er, at fokus i højere og højere grad kommer til at handle om proces frem for indhold, og at den mest interessante nyhedshistorie i valgkampen ofte bliver nye meningsmålinger, simpelthen fordi nye meningsmålinger opfylder en række af kriterierne for nyhedsjournalistik. Forslagsstillerne finder det problematisk, når fokus flyttes fra det politiske indhold og der bliver mere fokus på »stillingen« mellem partierne end på det politiske indhold.

Forslagsstillerne finder det også bekymrende, at der ingen viden er om, hvordan exit polls og meningsmålinger påvirker vælgernes stemmeafgivelse. Forskere peger på, at der ingen eksakt viden er om effekten af meningsmålinger, og at det også vil være meget vanskeligt at få en sådan viden, fordi det vil kræve et kontrolleret forsøg, hvor det er muligt at sammenligne det samme valg med og uden brug af meningsmålinger. Det lader sig selvfølgelig ikke gøre.

Forslagsstillerne mener, at den manglende viden om effekten af meningsmålinger og exit polls bør

komme demokratiet til gode, så valgbehandlingen beskyttes mod de eventuelle negative konsekvenser, meningsmålingerne og exit polls måtte have på selve valgbehandlingen.

For at afbøde de værste konsekvenser af øget procesorientering og eventuel påvirkning af stemmeafgivelsen foreslår forslagsstillerne at der indføres en begrænsning af retten til at offentliggøre exit polls og meningsmålinger. Konkret foreslår forslagsstillerne, at der i forbindelse med kommunal-, regions og folketingsvalg ikke offentliggøres exit polls og meningsmålinger på selve valgdagen, før valgstederne lukker, uanset om målingerne er foretaget på selve valgdagen eller dagene før.

I en række af de lande, vi normalt sammenligner os med, eksisterer der allerede regler, der begrænser offentliggørelse af exit polls og meningsmålinger. I Norge siger valgloven således, at hverken meningsmålinger eller resultater af exit polls, der er foretaget på selve valgdagen, må offentliggøres før kl. 20 på valgdagen. I Tyskland siger valgloven, at exit polls i forbindelse med valg til Forbundsdagen og Europa-Parlamentet ikke må offentliggøres før efter, at valgstederne er lukket. Det gælder dog ikke for meningsmålinger baseret på vælgere, der endnu ikke har afgivet deres stemme. I Storbritannien gælder lignende regler. Her er der til alle parlamentsvalg (inklusive Europa-Parlamentet) samt til lokalvalg i England og Wales forbud mod offentliggørelse af exit polls, før afstemningen er afsluttet. Endelig er der i Frankrig forbud mod offentliggørelse af meningsmålinger og exit polls både dagen før afstemningen og på selve dagen for afstemningen